

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 148/2012

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(ΤΜΗΜΑ Β΄)

Συνεδρίαση της 12^{ης} Μαρτίου 2012

Σύνθεση:

Προεδρεύων: Αλέξανδρος Καραγιάννης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, αρχαιότερος των παρισταμένων Νομικών Συμβούλων του Τμήματος, λόγω κωλύματος του Προέδρου του Τμήματος Φωκίωνα Γεωργακόπουλου, Προέδρου του ΝΣΚ.

Μέλη: Νικόλαος Μουδάτσος, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Ευγενία Βελώνη, Δημήτριος Χανής και Δημήτριος Αναστασόπουλος, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Δημήτριος Γ. Αναστασόπουλος, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος: Υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. 23639/27.5.2011 έγγραφο της Δ/νσης Ο.Κ.Κ. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Περίληψη ερωτήματος: *Ποιά υπηρεσία είναι αρμόδια για την έκδοση των οικοδομικών αδειών, τον έλεγχο της εκτέλεσης των οικοδομικών εργασιών και την έκδοση των αντίστοιχων διοικητικών πράξεων (π.χ. διακοπή οικοδομικών εργασιών, έκθεση αυθαιρέτων κατασκευών κλπ) στα κτίρια που αναφέρονται στο άρθρο 47 παρ. 2 του ν. 590/77 «Περί Καταστατικού Χάρτη της εκκλησίας της Ελλάδος».*

I. Ιστορικό

Με το ως άνω έγγραφο η ερωτώσα υπηρεσία εκθέτει τα εξής:

«Με αφορμή την έκδοση και δημοσίευση στο ΦΕΚ 135/Α/9-8-2010 του υπ' αριθμ. 211/2010 Κανονισμού «Κωδικοποίηση και συμπλήρωση διατάξεων περί λειτουργίας της Εκκλησιαστικής Κεντρικής Υπηρεσίας Οικονομικών (Ε.Κ.Υ.Ο)», θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

1. Οι εκάστοτε Υπουργικές Αποφάσεις και Προεδρικά Διατάγματα «Περί τρόπου εκδόσεως οικοδομικών αδειών», ήτοι:

α. Η Ε.18241/76 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 147/Δ/25.5.76)

β. Η Ε. 37608/76 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 361/Δ/5.11.76)

γ. Η 27067/78 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 585/Δ/11.11.78)

δ. Το από 3.9.83 Π.Δ/γμα (ΦΕΚ 394/Δ/8.9.83)

ε. Το από 8.7.93 Π.Δ/γμα (ΦΕΚ 795/Δ/13.7.93) που ισχύουν έως σήμερα, ορίζουν ως αρμόδιες υπηρεσίες για την έκδοση οικοδομικών αδειών και τον έλεγχο των οικοδομικών κατασκευών, τις κατά τόπους αντίστοιχες πολεοδομικές υπηρεσίες.

Η εν λόγω αρμοδιότητα των πολεοδομικών υπηρεσιών έχει επίσης θεσμοθετηθεί με το άρθρο 22 παρ. 1 του ΓΟΚ/85 (Ν.1577/85), όπως ισχύει.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 47 παρ. 2 του ν.590/77 (ΦΕΚ 146/Α/77), «για την ανέγερση ή επισκευή των Μητροπολιτικών Μεγάρων ... τη σχετική άδεια χορηγεί ο ΟΔΕΠ τα κατά τόπους Γραφεία Σχεδίου Πόλεως έχουν αρμοδιότητα μόνον επί της εφαρμογής των όρων δόμησης».

3. Σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν.1811/88 (ΦΕΚ 231/Α/88) καταργήθηκε ο ΟΔΕΠ και οι υπάλληλοί του μετατάχθηκαν σε υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ.

4. Βάσει του άρθρου 1 παρ. 1 του υπ' αριθμ. 66/93 Κανονισμού της Ιεράς Συνόδου της εκκλησίας (ΦΕΚ 47/Α/93), η προβλεπόμενη από την παρ. 2 του άρθρου 47 του ν.490/77 αρμοδιότητα του ΟΔΕΠ περιήλθε και ασκείται από το Γραφείο Ναοδομίας της Ιεράς Συνόδου.

5. Με τις 692/93 και 1794/94 αποφάσεις του ΣΤΕ, ακυρώθηκαν οικοδομικές άδειες που εκδόθηκαν από το Γραφείο Ναοδομίας της Ιεράς Συνόδου, διότι θεωρήθηκε ότι είναι αναρμόδιο όργανο έκδοσης των σχετικών οικοδομικών αδειών, οι οποίες έπρεπε να έχουν εκδοθεί από τις Πολεοδομικές Υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Σημειώνεται ότι η πρακτική που διαχρονικά έχει ακολουθηθεί από το 1988 και εντεύθεν (δηλαδή μετά την κατάργηση του ΟΔΕΠ με το ν.1811/88) ήταν να εκδίδονται οι οικοδομικές άδειες από το Τμήμα Ναοδομίας της Ιεράς Συνόδου, ενώ ο έλεγχος των κατασκευαζομένων οικοδομών ανήκε στην αρμοδιότητα των αντίστοιχων τοπικών πολεοδομικών υπηρεσιών.

6. Με την Εγκύκλιο 11/10 της Γεν. Γραμματέας Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ (αρ. πρωτ. 28290/24.6.10), εδόθησαν οδηγίες προς τις πολεοδομικές υπηρεσίες για την εφαρμογή των (5) ανωτέρω.

7. Με τον υπ' αριθμ. 211/2010/10 νέο Κανονισμό της Ιεράς Συνόδου της εκκλησίας (ΦΕΚ 135/Α/9.8.10), το Γραφείο Ναοδομίας «αναβιβάζεται σε Διεύθυνση Ναοδομίας», αναφέροντας ότι έχει την αρμοδιότητα έκδοσης οικοδομικών αδειών και διενέργειας ελέγχου των πραγματοποιούμενων κατασκευών.

Κατόπιν των ανωτέρω (παράγραφοι 1 έως 7), σας θέτουμε τα εξής ερωτήματα:

A. Ποία υπηρεσία είναι αρμόδια για την έκδοση των οικοδομικών αδειών, όσον αφορά στο είδος των κτιρίων που αναφέρονται στο άρθρο 47 παρ. 2 του ν.590/77 «Περί Καταστατικού Χάρτη της εκκλησίας της Ελλάδας»;

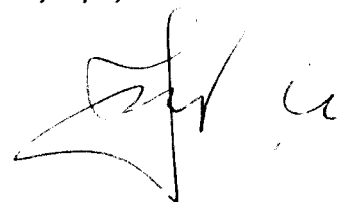
B. Ποία υπηρεσία είναι αρμόδια για τον έλεγχο εκτέλεσης των οικοδομικών εργασιών των εν λόγω κτιρίων και την έκδοση των αντίστοιχων διοικητικών πράξεων; (π.χ. διακοπή οικοδομικών εργασιών, έκθεση αυθαιρέτων κατασκευών, κλπ.)».

II. Νομοθετικό πλαίσιο

Στις σχετικές με τα ως άνω τεθέντα ερωτήματα διατάξεις ορίζονται τα εξής:

A. Στο Σύνταγμα 1975 (άρθρ. 3 παρ. 1 και 43 παρ. 2) ορίζεται ότι:

Άρθρο 3: «1. Επικρατούσα θρησκεία στην Ελλάδα είναι η θρησκεία της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού. Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδας, που γνωρίζει κεφαλή της τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό, υπάρχει αναπόσπαστα ενωμένη δογματικά με τη Μεγάλη Εκκλησία της Κωνσταντινούπολης κα με κάθε άλλη ομόδοξη Εκκλησία του Χριστού, τηρεί απαρασάλευτα, όπως εκείνες, τους ιερούς αποστολικούς και συνοδικούς κανόνες και τις ιερές παραδόσεις. Είναι αυτοκέφαλη, διοικείται από την Ιερά Σύνοδο των εν ενεργεία Αρχιερέων και από τη Διαρκή Ιερά Σύνοδο που προέρχεται από αυτή και συγκροτείται όπως ορίζει ο Καταστατικός

Χάρτης της Εκκλησίας, με τήρηση των διατάξεων του Πατριαρχικού Τόμου της κθ' (29) Ιουνίου 1850 και της Συνοδικής Πράξης της 4^{ης} Σεπτεμβρίου 1928.»

Άρθρο 43: «2. Ύστερα από πρόταση του αρμόδιου Υπουργού επιτρέπεται η έκδοση κανονιστικών διαταγμάτων, με ειδική εξουσιοδότηση νόμου και μέσα στα όριά της. Εξουσιοδότηση για έκδοση κανονιστικών πράξεων από άλλα όργανα της διοίκησης επιτρέπεται προκειμένου να ρυθμιστούν ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό».

Β. Στα άρθρα 1 παρ. 4, 3 παρ. 1, 4 περ. ε', 36 παρ. 6, 46(παρ. 2 και 5) και 47 παρ. 2 του **ν.590/1977** «Καταστατικός Χάρτης της Εκκλησίας της Ελλάδος» (Α' 146) προβλέπονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 1: «4. Κατά τας νομικές αυτών σχέσεις η Εκκλησία της Ελλάδος, αι Μητροπόλεις, αι ενορίες μετά των Ενοριακών αυτών ναών, αι Μοναί, η Αποστολική Διακονεία, ο ΟΔΕΠ, το ΤΑΚΕ, το Διορθόδοξον Κέντρον της Εκκλησίας της Ελλάδος, είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Το Εκκλησιαστικόν Οργανοτροφείον Βουλιαγμένης, ως και τα λοιπά Εκκλησιαστικά Καθιδρύματα της Αρχιεπισκοπής Αθηνών και των Μητροπόλεων, τα λειτουργούντα μέχρι της ισχύος του παρόντος και κεκτημένα νομικήν προσωπικότητα, είναι Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, λειτουργούν δε επί τη βάσει των υφισταμένων μέχρι σήμερον οργανισμών αυτών, οίτινες δύνανται να συμπληρούνται και να τροποποιώνται εφ' εξής δια κανονιστικών αποφάσεων, εκδιδομένων υπό του οικείου Αρχιερέως, δι' ων θα ρυθμίζονται τα της διοικήσεως, διαχειρήσεως, ελέγχου και εν γένει λειτουργίας αυτών, ως και τα της υπηρεσιακής εν γένει καταστάσεως του προσωπικού αυτών. Η εις την Κρήτην, Δωδεκάνησον και Άγιον Όρος κρατούσα Εκκλησιαστική κατάσταση, διεπομένη υπό του ισχύοντος εν αυταίς πατριαρχικού καθεστώτος, δεν θίγεται δια του παρόντος»

Άρθρο 3: «1. Ανωτάτη Εκκλησιαστική Αρχή της Εκκλησίας της Ελλάδος είναι η Ιερά Σύνοδος της Ιεραρχίας (Ι.Σ.Ι.), συγκροτούμενη εκ του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος, ως Προέδρου, και εκ πάντων των διαποιμενόντων Μητροπόλεις Αρχιερέων, διαρκές δε διοικητικόν όργανον αυτής είναι η Διαρκής Ιερά Σύνοδος (Δ.Ι.Σ.), συγκροτούμενη κατά τα εν άρθρω 7 του παρόντος οριζόμενα. Αμφότεροι εδρεύουν εν Αθήναις».

Άρθρο 4: Η Ι.Σ.Ι. της Εκκλησίας της Ελλάδος αποφαινεται επί παντός ζητήματος αφορώντος εις την Εκκλησίαν. Ειδικώτερον αύτη:

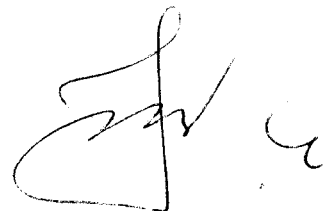
«ε. Εκδίδει κανονιστικές αποφάσεις περί της οργανώσεως και εσωτερικής διοικήσεως της Εκκλησίας, κατά τα ειδικότερον εν τω παρόντι διαλαμβανόμενα, δημοσιευμένας δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως».

Άρθρο 36: «6. Τα της ιδρύσεως, των πόρων, της διοικήσεως, της διαχειρήσεως και εν της γένει λειτουργίας των ιερών ναών (ενοριακών κα μη), τα της εκτελέσεως εκκλησιαστικών έργων, τα της ανεγέρσεως ιερών ναών και των κτισμάτων αυτών, ως και τα της συστάσεως, συγκροτήσεως, αρμοδιοτήτων και εν γένει λειτουργίας των ερανικών επιτροπών καθορισθήσονται δια κανονιστικών αποφάσεων της Δ.Ι.Σ., εγκρινομένων υπό την Ι.Σ.Ι. και δημοσιευομένων δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, καθ' ο μέρος δεν ρυθμίζονται δια του παρόντος. Δί' ομοίων αποφάσεων καθορισθήσονται και τα της λειτουργίας εν γένει των ενοριών».

Άρθρο 42: «Δί' αποφάσεων της Δ.Ι.Σ. εγκρινομένων υπό της Ι.Σ.Ι. και δημοσιευομένων δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, θεσπίζονται οι Οργανισμοί λειτουργίας και διοικήσεως των εν παρ. 2 εκκλησιαστικών νομικών προσώπων, ως και τα της συνθέσεως, συγκροτήσεως και λειτουργίας των διοικητικών αυτών Συμβουλίων, εκτός εάν άλλως ορίζονται εν τω παρόντι, καταργουμένης πάσης αντιθέτου διατάξεως.

Άρθρο 46: «2. Ο τρόπος διοικήσεως, διαχειρήσεως και εν γένει αξιοποιήσεως της εκκλησιαστικής περιουσίας ήτοι της μοναστηριακής, διατηρητέας τε και μη, της Μητροπολιτικής ενοριακής και της ανηκούσης εις τα λοιπά εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου καθορίζεται δί' αποφάσεων της Δ.Ι.Σ., εγκρινομένων υπό της Ι.Σ.Ι. και βάσει των ιερών κανόνων και των νόμων της Πολιτείας, δημοσιευομένων δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

5. Ο Οργανισμός Διοικήσεως και Διαχειρήσεως της Εκκλησιαστικής Περιουσίας «ΟΔΔΕΠ» φέρει εφ' εξής την επωνυμίαν «Οργανισμός Διοικήσεως της Εκκλησιαστικής Περιουσίας (ΟΔΕΠ). Ούτος τελών υπό την εποπτείαν και τον έλεγχον της Δ.Ι.Σ. διοικεί και διαχειρίζεται την εκποιητέαν μοναστηριακήν περιουσίαν, ως προς την οποίαν νομιμοποιείται ενεργητικώς και παθητικώς. Ο αυτός Οργανισμός παρέχει επίσης γνώμας και συμβουλάς εις θέματα αξιοποιήσεως της καθόλου εκκλησιαστικής περιουσίας προς εξασφάλισιν των υλικών μέσων πραγματοποιήσεως των πνευματικών, κοινωνικών και φιλανθρωπικών σκοπών της Εκκλησίας».

Άρθρο 47: «2. Δια την ανέγερσιν ή επισκευήν των Μητροπολιτικών μεγάρων, Ιερών Μονών και Ιερών Ναών, μετά των κτισμάτων αυτών, την σχετικήν άδειαν χορηγεί ο ΟΔΕΠ δια της εγκρίσεως της σχετικής μελέτης υπό της αρμοδίας Τεχνικής Υπηρεσίας αυτού, μετά γνωμοδότησιν της παρ' αυτώ Επιτροπής Έργων «και της κατά τόπο αρμόδιας Επιτροπής Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων» (όπως η εν λόγω παράγραφος διαμορφώθηκε με την προσθήκη της παρ. 7 του άρθρου 29 του Ν.1577/1985, Α' 210).

Γ. Στο άρθρο 3 του **v.1811/1988** «περί κυρώσεως της σύμβασης παραχώρησης στο Δημόσιο της δασικής και αγροτολιβαδικής περιουσίας των ιερών μονών της Εκκλησίας της Ελλάδος που συμβάλλονται στην σύμβαση αυτή» (Α' 231) ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 3: «1. Μετά την παραχώρηση στο Δημόσιο της αγροτολιβαδικής και δασικής μοναστηριακής περιουσίας των Μονών, που συμβάλλονται στη σύμβαση αυτή, ο Ο.Δ.Ε.Π. καταργείται και το Δημόσιο θα αναλάβει τη μετάταξη σ' αυτό των υπηρετούντων στον Ο.Δ.Ε.Π. υπαλλήλων. Παράλληλα θα αντιμετωπιστεί η περίπτωση να τους χορηγηθεί πλασματικός χρόνος (10) δέκα ετών για συνταξιοδότηση λόγω εθελούσας εξόδους από την υπηρεσία. Η διάταξη αυτή ισχύει και για τους υπηρετούντες δικηγόρους του Ο.Δ.Ε.Π., εφ' όσον έχουν συνολική υπερδεκαπενταετή υπηρεσία υπαλλήλου και δικηγόρου στον ίδιο Οργανισμό.

2. Μετά την, κατά τους όρους και συμφωνίες της σύμβασης αυτής, παραχώρηση στο Δημόσιο της Μοναστηριακής δασικής και αγροτολιβαδικής περιουσίας και την κατάργηση του Ο.Δ.Ε.Π. τη διατηρητέα αστική και απομένουσα στην κυριότητα, νομή και κατοχή των Ιερών Μονών διατηρητέα αγροτολιβαδική και δασική Περιουσία θα διοικούν και θα διαχειρίζονται οι Ιερές Μονές, οι οποίες συμβάλλονται, δια της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου, στη σύμβαση αυτή, ύστερα από τις εξουσιοδοτήσεις των ηγουμένων συμβουλίων τους.

Τη ρευστοποιητέα αστική και απομένουσα στις Μονές που συμβάλλονται στη Σύμβαση αυτή αγροτολιβαδική και δασική περιουσία, θα διοικεί και θα διαχειρίζεται η Εκκλησία της Ελλάδος, η οποία και νομιμοποιείται ενεργητικά και παθητικά ως προς την περιουσία αυτή, υπεισερχόμενη στα δικαιώματα και υποχρεώσεις του καταργούμενου Ο.Δ.Ε.Π.

Η ανήκουσα κατά κυριότητα, νομή, και κατοχή στον καταργούμενο Ο.Δ.Ε.Π. ακίνητη και κινητή περιουσία περιέρχεται αυτοδικαίως στην κυριότητα, νομή και κατοχή της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Με κανονιστικές αποφάσεις της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου που θα δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται και ρυθμίζεται ο τρόπος διοίκησης, διαχείρισης και αξιοποίησης της άνω περιουσίας, εφαρμοζομένου κατά τα λοιπά του άρθρου 46 του ν.590/1987».

Δ. Στους κατωτέρω Κανονισμούς που εξέδωσε η Ιερά Σύνοδος της Ιεραρχίας της Ελλάδος (ΙΣΙ), κατ' εξουσιοδότηση των ως άνω διατάξεων του ν.590/1977, προβλέπονται τα εξής:

1. Κανονισμός 66/1993 (Α' 47)

Άρθρο 1 (Γραφείο Ναοδομίας)

«1. Η προβλεπόμενη δια του άρθρου 47 παραγρ. 2 του Ν.590/1977 αρμοδιότης της Τεχνικής Υπηρεσίας της Εκκλησίας, από την καταργήσεως του Ο.Δ.Ε.Π. δια του Ν.1811/1988, έχει περιέλθει και ασκείται από του εντεταγμένου και λειτουργούντος παρά τη Ιερά Συνόδω Γραφείου Ναοδομίας».

2. Κανονισμός 100/1998 (Α' 261)

Άρθρο 1 Σύστασις και λειτουργία

«1. Συνιστάται ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ (Ε.Κ.Υ.Ο.) δια την διοίκησιν, διαχείρισιν, αξιοποίησιν των χρημάτων, των χρεωγράφων και της εν γένει κινητής και ακινήτου εκκλησιαστικής περιουσίας, ήτοι της ανηκούσης εις τον καταργηθέντα ΟΔΕΠ και της εκποιητέας μοναστηριακής τοιαύτης».

3. Κανονισμός 158/2003 (Α' 249/7-10-2005)

Άρθρο 3

«Η Ε.Κ.Υ.Ο., ως Υπηρεσία της Εκκλησίας της Ελλάδος (διαδόχου του πρώην ΟΔΕΠ κατά τας διατάξεις του άρθρ. 3 του ν.1811/1988), έχει την αρμοδιότητα εκδόσεως Οικοδομικών Αδειών δι' εκκλησιαστικάς κατασκευάς, συμφώνως τω άρθρ. 47 παρ. 2 του ν.590/1977 και τω άρθρ. 5 παρ. 14 του ν.2940/2001, ως και της παρακολουθήσεως και στηρίξεως εκκλησιαστικών έργων.

Η εν λόγω αρμοδιότης ασκείται δια του παρ' Αυτή Γραφείου Ναοδομίας, της Διευθύνσεως Τεχνικών Υπηρεσιών, συμφώνως προς τας διατάξεις του παρόντος Κανονισμού».

Άρθρο 18

Διεύθυνσις Τεχνικών Υπηρεσιών

Εις την Διεύθυνσιν ταύτην υπάγονται:

.....

«4. Γραφείον Ναοδομίας:

α.ι. Ελέγχει τους φακέλλους τους υποβαλλόμενους υπό τον Ι.Μητροπόλεων δια την έκδοσιν Αδειών προς ανέγερσιν, προσθήκην, διαρρύθμισιν, επισκευήν, αλλαγὴν χρήσεως, κατεδάφισιν, περίφραξιν, διαμόρφωσιν περιβάλλοντος χώρου, κοπή δένδρων και την αναθεώρησιν Αδειών, δια τα κατά την παρ. 2 του άρθρ. 47 του ν.590/1977 και την παρ. 14 του άρθρ. 5 του ν.2940/2001 οικοδομήματα και εκδίδει τας Πράξεις εγκρίσεως τούτων.

ii. Εκδίδει Πράξεις διακοπής οικοδομικών εργασιών, οσάκις κριθῆ τούτο αναγκαίον.

iii. Χορηγεί αδείας δια την νομιμοποίησιν αυθαιρέτων εκκλησιαστικών κτισμάτων, αφού θα έχουν εξαιρεθῆ ταύτα προηγουμένως της κατεδαφίσεως ἀπὸ τας αρμοδίας Κρατικὰς Υπηρεσίας και θα έχουν καταβληθῆ τα εκ των νόμων προβλεπόμενα πρόστιμα.

iv. Εγκρίνει την εκτέλεσιν καλλιτεχνικών έργων, ως λ.χ. αγιογραφίσεως, ξυλογλυπτικής ή μαρμαρογλυπτικής κ.λ.π.

v. Θεωρεῖ τα Στελέχη Οικοδομικών Αδειών δια την σύνδεσιν με τα Δίκτυα κοινῆς ωφελείας.

β. Τας υποβαλλομένας προς ἐγκρίσιν μελέτας θεωρεῖ η Επιτροπή Ἔργων, κατόπιν γραπτῆς Εισηγήσεως των εκάστοτε αρμοδίων μηχανικών του γραφείου Ναοδομίας .

γ. Ἀπασαι αι ως ἄνω Ἀδειαι, Εγκρίσεις, Πράξεις και Θεωρήσεις υπογράφονται ὑπὸ του Γεν. Διευθυντοῦ, κατόπιν Εισηγήσεως του Διευθυντοῦ των Τεχνικών Υπηρεσιών».

4. Κανονισμός 211/2010 (Α' 135)

Άρθρο 3

«Η Ε.Κ.Υ.Ο., ως Υπηρεσία της Εκκλησίας της Ελλάδος (διαδόχου του πρώην Ο.Δ.Ε.Π. κατ' άρθρο 3 παρ. 2 της δια του άρθρου πρώτου του ν.1811/1988 κυρωθείσης από 11.5.1988 Συμβάσεως), έχει την αρμοδιότητα εκδόσεως οικοδομικών αδειών και διενεργείας ελέγχων δι' εκκλησιαστικάς κατασκευάς, συμφώνως τω άρθρω 47 παρ. 2 του ν.590/1977 και τω άρθρω 5 παρ. 14 του ν.2940/2001, ως και της παρακολουθήσεως και στηρίξεως εκκλησιαστικών έργων.

Η εν λόγω αρμοδιότης ασκείται συμφώνως προς τις διατάξεις του παρόντος δια του παρ' αυτή Γραφείου Ναοδομίας, της Διευθύνσεως Τεχνικών Υπηρεσιών, το οποίον αναβιβάζεται εις «Διεύθυνσιν Ναοδομίας».

Άρθρο 4

«Η Ε.Κ.Υ.Ο. έχει την ακόλουθη διάρθρωσιν:

.....

2. Γενική Διεύθυνσις

.....

2.5. Διεύθυνσις Ναοδομίας»

Άρθρο 19

Διεύθυνσις Ναοδομίας

A. Οργάνωσις και Αρμοδιότητες

I. Η Διεύθυνσις Ναοδομίας διαιρείται εις:

α. Τμήμα Εκπονήσεως Μελετών και Εκδόσεως Αδειών Δομήσεως (Τ.Ε.Μ.Ε.Α.Δ.)

β. Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών (Τ.Ε.Κ.), καθήκον του οποίου είναι η εφαρμογή των άρθρων 17 του ν.1337/1983, 3 επομ., του π.δ/τος 267/1998 (ΦΕΚ Α' 195) και της ΚΥΑ 9732/2004 (ΦΕΚ Β' 468), ως εκάστοτε ισχύουν. Η Επιτροπή Έργων ασκεί καθήκοντα κρίσεως επί ασκουμένων ενστάσεων κατ' εφαρμογήν του π.δ. 267/1998.

γ. Τμήμα Προδιαγραφών, Προτύπων, παραδοσιακών κτισμάτων και Εκκλησιαστικής Τέχνης.

II. Η Διεύθυνσις Ναοδομίας ασκεί τας κατωτέρω αρμοδιότητας:

α. Τμήμα εκπονήσεως μελετών και εκδόσεως αδειών δομήσεως

ι. Ελέγχει τους φακέλους τους δια των Ι.Μητροπόλεων υποβαλλόμενους προς έκδοσιν αδειών προς ανέγερσιν, προσθήκιν, διαρρύθμισιν, επισκευή, αλλαγήν

χρήσεως, κατεδάφισιν, περίφραξιν, διαμόρφωσιν περιβάλλοντος χώρου, κοπήν δένδρων και την αναθεώρησιν αδειών, δια τα κατά την παρ. 2 του άρθρ. 47 του ν.590/1977 και την παρ. 14 του άρθρ. 5 του ν.2940/2001 οικοδομήματα και εκδίδει τας πράξεις εγκρίσεως τούτων. Τας υποβαλλόμενας προς έγκρισιν μελέτας θεωρεί η Επιτροπή Έργων, κατόπιν γραπτής Εισηγήσεως των εκάστοτε αρμοδίων μηχανικών του Γραφείου Ναοδομίας.

ii. Συντάσσει μελέτας απάντων των εκκλησιαστικών κατά την έννοιαν της παρ. 2 του άρθρου 47του Ν.590/1977 και την παρ. 14 του άρθρου 5 του Ν.2940/2001 οικοδομημάτων, εφ' όσον ζητούνται υπό των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων.

iii. Χορηγεί άδειας δια την νομιμοποίησιν αυθαιρέτων εκκλησιαστικών κτισμάτων, αφού το Τ.Ε.Κ. χωρήσει εις την έκδοσιν πράξεως εξαιρέσεως της κατεδαφίσεως και καταλογίση τα τυχόν εκ του νόμου επιβαλλόμενα πρόστιμα.

iv. θεωρεί τα Στελέχη Οικοδομικών Αδειών δια την σύνδεσιν μετά των Δικτύων κοινής ωφελείας.

Εις απάσας τα ανωτέρω περιπτώσεις τηρείται κατά τη διεκπεραίωσιν αυστηρώς η χρονολογική σειρά καταθέσεως ή εισαγωγής των σχετικών αιτήσεως ή φακέλων.

β. Το Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών (Τ.Ε.Κ.)

i. Ελέγχει άπαντα τα εκκλησιαστικά κατά τις ανωτέρω διατάξεις των ν.590/1977 και ν.2940/2001 οικοδομήματα

ii. Εκδίδει πράξεις διακοπής οικοδομικών εργασιών και εκθέσεις αυτοψίας κατ' εφαρμογήν των κειμένων διατάξεων, οσάκις κριθή τούτον αναγκαίον.

iii. Επιβάλλει πρόστιμα ανεγέρσεως και διατηρήσεως αυθαιρέτων κτισμάτων.

iv. Εξαιρεί αυθαίρετα κτίσματα από της κατεδαφίσεως, εφ' όσον έχουν επιβληθεί πρόστιμα και έχουν αποκατασταθεί αι αυθαιρεσίαι και προτείνει προς το Τμήμα Εκδόσεως Αδειών, την χορήγησιν Αδειών Νομιμοποιήσεως Αυθαιρέτων κτισμάτων.

Εις τον προϋπολογισμόν της Εκκλησίας της Ελλάδος εγγράφεται κωδικός αριθμός εσόδου υπό τίτλου: «Έργα ευποιίας και περιβαλλοντικής αποκαταστάσεως υπερ. Ι. Μητροπόλεων, Ι.Μονών και Ι.Ναών» Τα τυχόν εισπραττόμενα πρόστιμα υπό της Διευθύνσεως Ναοδομίας πιστούνται ως έσοδον του εν λόγω κωδικού και χρησιμοποιούνται μόνον δια την εκτέλεσιν έργων ευποιίας υπέρ των Ι.

Μητροπόλεων, Ναών και Μονών ή δι' έργα περιβαλλοντικής αποκατάστασης (αναδασώσεις, αντιπλημμυρικά έργα κλπ). Το εν λόγω ποσόν διατίθεται εκάστοτε προς του ανωτέρω σκοπούς δι' αποφάσεως της Δ.Ι.Σ. τη εισηγήσει της Δ.Ε. της Ε.Κ.Υ.Ο.

γ. Το Τμήμα Προδιαγραφών, Προτύπων, Παραδοσιακών κτισμάτων και Εκκλησιαστικής Τέχνης:

i. Εγκρίνει την εκτέλεσιν καλλιτεχνικών έργων ως λ.χ. Αγιογράφισιν, Ξυλογλυπτικήν, Μαρμαρογλυπτικήν κλπ.

ii. Συντάσσει προδιαγραφάς και πρότυπα δια την κατασκευήν Ιερών Μονών, Ναών κλπ.

iii. Παρακολουθεί διεθνείς εξελίξεις σχεικώς προς την ανέγερσιν, ενίσχυση, διατήρησιν, ανάδειξιν Ιερών Ναών, Ιερών Μονών κλπ.

iv. Διοργανώνει συνέδρια, σεμινάρια σχετικά προς την Εκκλησιαστικήν Αρχιτεκτονικήν, τας Εκκλησιαστικάς Τέχνας κλπ

Άπασαι αι ως άνω Άδειαι, Εγκρίσεις, Πράξεις και Θεωρήσεις υπογράφονται υπό του Γενικού Διευθυντού της Ε.Κ.Υ.Ο., κατόπιν Εισηγήσεως του Διευθυντού των Τεχνικών Υπηρεσιών.

Β. Διαδικασία ανασυστάσεως απολεσθέντων ή ελλειπόντων φακέλων Διευθύνσεων Ναοδομίας

.....

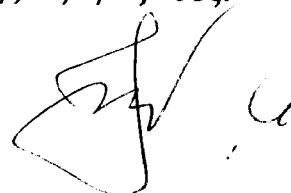
Γ. Χρονικά όρια ελέγχου

1. Εκκλησιαστικά κατασκευαί ανεγερθήσαι προ της 31.1.1983 (πρβλ. άρθρον 17 ν.1337/1983), δια τας οποίας δεν υφίσταται άδεια δομήσεως θεωρούνται νομίμως υφιστάμενοι εφ' όσον συγκεντρώνουν τας κατά νόμον προϋποθέσεις δομήσεως και δεν υπόκεινται εις έλεγχον νομιμότητας υπό του Τ.Ε.Κ. είτε αυτεπαγγέλτως είτε επ' ευκαιρία διαδικασίας εκδόσεως διοικητικής πράξεως της Διευθύνσεως Ναοδομίας εν σχέσει προς αυτάς.

2. Ο χρόνος κατασκευής βεβαιούται δια πράξεως του επιχωρίου Μητροπολίτου, όστις έχει την αρμοδιότητα εξετάσεως των αποδεκτών στοιχείων περί του χρόνου ανεγέρσεως.

Δ. Εκκλησιαστικοί κατασκευαί

Η Διεύθυνσις Ναοδομίας ασκεί τας αρμοδιότητας αυτής ως προς τους:

1. Ιερούς Ναούς και τα προκτίσματα αυτών, ήτοι τα εντός του ίδιου ή ομόρου ακινήτου οικοδομήματα, τα οποία εξυπηρετούν α) την κύριαν χρήσιν του Ι.ναού (ως λ.χ. αποθήκαι, χώροι υγιεινής, χώροι ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, στεγασμένοι χώροι σταθμεύσεως, γραφεία, κωδωνοστάσια), ή β) τους σκοπούς του νομικού προσώπου της Ενορίας, ήτοι Κέντρα Ενοριακής Διακονίας (λ.χ. πρεσβυτέριον, χώροι κατηχήσεως, μαγειρίων και εστιάσεως, αθλήσεως, κατασκηνώσεων, εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, βιβλιοθήκη).

2. Ιεράς Μονάς και τα προκτίσματα αυτών, ήτοι οικοδομήματα τα οποία εξυπηρετούν παντοιοτρόπως την κοινοβιακήν ζωήν της Μονής ευρίσκονται εντός ή εκτός περιβόλου Μονής και πάντως τουλάχιστον εντός ομόρου ακινήτου αποτελούντα αρμονικόν μετά της Μονής αρχιτεκτονικόν σύνολον, ως λ.χ. Ξενώνες, χώροι εργαστηρίων (αγιογραφίας, υφαντουργίας κλπ), χώροι πολιτιστικών και μορφωτικών δραστηριοτήτων (λ.χ. μουσεία, χώροι συνεδρίων).

3. Μητροπολιτικά Κτίρια, περιλαμβάνοντα τας εξής χρήσεις: κατοικίαν του Μητροπολίτου, χώρους φιλοξενίας, γραφεία διοικήσεως, Ιερόν Ναόν, χώρους εκδηλώσεων, κοινωνικών, ποιμαντικών, πολιτιστικών και εν γένει εκπαιδευτικών, φιλανθρωπικών δραστηριοτήτων, και βοηθητικούς χώρους (αποθήκαι, αρχεία κλπ)».

Άρθρο 30

«1. Η ισχύς του παρόντος Κανονισμού άρχεται από της δημοσιεύσεως του δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και του επισήμου δελτίου «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» της Εκκλησίας της Ελλάδος.

2. Οι κανονισμοί 100/1998 και 158/2003, ως ισχύουν, καταργούνται από της ενάρξεως ισχύος του παρόντος.

3.....

4.....

5. Πάσα κανονιστική διάταξις αντικείμενη εις τον παρόντα Κανονισμόν παύει ισχύουσα».

Ε. Στο άρθρο 17 παρ. 12, όπως τροποποιήθηκε με το ν.1512/1985, άρθρ.8 παρ. 12 του **ν.1337/1983** (ΦΕΚ Α' 12), προβλέπεται ότι: «.....Με π.δ/γμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία έκδοσης των οικοδομικών αδειών και ελέγχου

των ανεγειρόμενων οικοδομών, οι υποχρεώσεις του επιβλέποντος και του μελετητή καθώς και όσων συμπράττουν στην εκτέλεση του έργου.....» για την έκδοση οικοδομικών αδειών».

Στο **άρθρο 22 του ΓΟΚ** (ν.1577/1985) ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «Για την εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας δόμησης εντός ή εκτός οικισμού απαιτείται οικοδομική άδεια της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας...», ενώ στο **άρθρο 27** του ίδιου νόμου ορίζεται ότι «Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του παρόντος νόμου είναι η κατά τόπους πολεοδομική υπηρεσία».

Περαιτέρω στο άρθρο 2 του **π.δ. της 8/13-7-93** περί του τρόπου έκδοσης οικοδομικών αδειών και ελέγχου των ανεγειρομένων οικοδομών, ορίζεται ότι «Αρμόδια όργανα για τη χορήγηση των οικοδομικών αδειών είναι οι Πολεοδομικές Υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ ή οι αρμόδιες Υπηρεσίες των Δήμων ή Κοινοτήτων, στις οποίες μεταβιβάζονται οι σχετικές αρμοδιότητες κατά τις κείμενες διατάξεις».

Τέλος, με τις νεότερες ρυθμίσεις του άρθρου 2 του **ν.4030/2011** (ΦΕΚ Α' 249) προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι «Αρμόδια όργανα για τη χορήγηση της έγκρισης δόμησης και της άδειας δόμησης είναι οι Υπηρεσίες Δόμησης (Υ.ΔΟΜ.) των Δήμων, εκτός εάν από ειδικές διατάξεις ορίζεται διαφορετικά», ενώ στο άρθρο 7 προβλέπονται τα περί ελέγχου των εργασιών δόμησης, στο άρθρο 10 οι ελεγκτές δόμησης και στο άρθρο 11 οι αρμοδιότητές τους.

III. Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, από τις οποίες αυτές των κανονισμών 100/1998 και 158/2003 καταργήθηκαν ρητά με το άρθρο 30 παρ. 2 του Κανονισμού 211/2010 και παρατίθενται για την εμφάνιση πλήρους εικόνας της εξέλιξης του εν προκειμένου ενδιαφέροντος νομοθετικού καθεστώτος, συνάγονται τα ακόλουθα:

A. Στο Σύνταγμα (άρθρο 3 παρ. 1) ορίσθηκε ότι η Εκκλησία της Ελλάδας είναι αυτοκέφαλη και διοικείται από την Ιερά Σύνοδο των εν ενεργεία Αρχιερέων και την εξ αυτής προερχόμενη Διαρκή Ιερά Σύνοδο (Δ.Ι.Σ.), όπως ορίζει ο Καταστατικός Χάρτης της Εκκλησίας. Στον ν. 590/1977 «περί Καταστατικού Χάρτη της Εκκλησίας της Ελλάδος» (άρθρ. 4), γίνεται αναφορά των αρμοδιοτήτων της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας (Ι.Σ.Ι), μεταξύ των οποίων, είναι η έκδοση κανονιστικών αποφάσεων, που αφορούν την οργάνωση και διοίκηση της Εκκλησίας

(περ. ε'), η οποία, κατ' άρθρο 1 παρ. 3 του ίδιου νόμου, είναι ως προς τις νομικές σχέσεις νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Η παροχή εξουσιοδότησης προς την αυτοδιοικούμενη Εκκλησία της Ελλάδος, για την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων με βάση τις διατάξεις του προαναφερθέντος Καταστατικού Χάρτη, είναι συνταγματικά ανεκτή (ΟΛΣΤΕ 960/1978, ΟΛΕΣ 196/2010), πλην όμως το κύρος και η νομιμότητα των Κανονισμών που εκδίδονται τελεί υπό την προϋπόθεση ότι οι διατάξεις τους ευρίσκονται εντός των ορίων της νομοθετικής εξουσιοδότησης (ΟΛΕΣ 196/2010).

Περαιτέρω, στο άρθρο 36 παρ. 6 του ίδιου ως άνω νόμου, προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι τα της ανεγέρσεως ιερών μονών και των κτισμάτων αυτών καθορίζονται με κανονιστικές αποφάσεις της ΔΙΣ, που εγκρίνονται από την ΙΣΙ και δημοσιεύονται στην ΕτΚ. Στο δε άρθρο 47 παρ. 2 οριζόταν πριν από την κατάργηση του Οργανισμού Διοικήσεως της Εκκλησιαστικής Περιουσίας (ΟΔΕΠ), ότι ο εν λόγω Οργανισμός χορηγεί την άδεια ανέγερσης ή επισκευής μητροπολιτικών μεγάρων, ιερών μονών και ιερών ναών, με την έγκριση της σχετικής μελέτης από την τεχνική του υπηρεσία, μετά από γνωμοδότηση της παρ' αυτού Επιτροπής Έργων και της Επιτροπής Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (νυν Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής).

Β. Με το ν. 1811/1988 κυρώθηκε η από 11.5.1988 σύμβαση μεταξύ του Δημοσίου και της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, με αντικείμενο την παραχώρηση στο Δημόσιο της αγροτολιβαδικής και δασικής μοναστηριακής περιουσίας των δεσμευομένων από τη σύμβαση Μονών. Στο άρθρο 3 (παρ. 1 και 2) ορίσθηκε ότι μετά την παραχώρηση της εν λόγω περιουσίας καταργείται ο ΟΔΕΠ, η δ' ανήκουσα σε αυτόν ακίνητη και κινητή περιουσία περιέρχεται αυτοδικαίως στην Εκκλησία της Ελλάδος, η οποία, με κανονιστικές αποφάσεις της ΔΙΣ, καθορίζει και ρυθμίζει τον τρόπο διοίκησης, διαχείρισης και αξιοποίησης αυτής της περιουσίας.

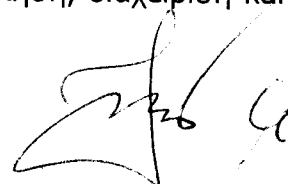
Γ. Όπως προεκτέθηκε, στον ΟΔΕΠ, ο οποίος είχε αποτελέσει τη νέα επωνυμία του Οργανισμού Διοικήσεως και Διαχειρίσεως της Εκκλησιαστικής Περιουσίας (ΟΔΔΕΠ) στο πλαίσιο της κατά χρόνον οργάνωσης της διαχείρισης από την Εκκλησία των περιουσιακών της ζητημάτων (στην απόφαση ΣΤΕ 1794/1994

παρατίθενται συνοπτικά οι διαχρονικές αλλαγές στην εν λόγω οργάνωση), είχε, κατ' αρχήν, ανατεθεί η αρμοδιότητα χορήγησης άδειας ανέγερσης και επισκευής των εκεί αναφερομένων εκκλησιαστικών κτιρίων. Ωστόσο, στη συνέχεια, με τις διατάξεις του ν.1811/1988, (άρθρ. 3 παρ. 1) καταργήθηκε ο ΟΔΕΠ, αλλ' ενώ ορίσθηκε ότι η ακίνητη και κινητή περιουσία του περιέρχεται στην Εκκλησία της Ελλάδος, δεν έγινε ειδική πρόβλεψη αναφορικά με τη μετάθεση ή ανάθεση σε έτερο όργανο, της αρμοδιότητάς του να χορηγεί την κατά τα ως άνω άδεια δόμησης. Οι διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 2 της κυρωθείσης με το ν.1811/1988 σύμβασης για την περιέλευση της περιουσίας του ΟΔΕΠ στην Εκκλησία της Ελλάδος και την υπεισέλευση αυτής στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του Οργανισμού ως προς ορισμένα περιουσιακά στοιχεία των Ιερών Μονών, δεν ρύθμισαν εν ταυτώ και την τύχη των καθαρώς διοικητικών αρμοδιοτήτων του καταργούμενου ΟΔΕΠ. Συνακόλουθα, η κατά τα ως άνω αρμοδιότητα για χορήγηση άδειας δόμησης καταργήθηκε εν ταυτώ με την κατάργηση του ΟΔΕΠ και η άσκηση της περιήλθε στις αρμόδιες πολεοδομικές αρχές (ΣΤΕ 1794/1994, 692/1993, σχ. ΣΤΕ 3237/2000).

Δ. Η ανωτέρω άποψη δεν αναιρείται ούτε από τις μεταγενέστερες κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν από την Εκκλησία της Ελλάδος, κατ' εφαρμογή των εξουσιοδοτικών διατάξεων του ν.590/1977. Ειδικότερα:

Όπως προκύπτει από τον καταργηθέντα Κανονισμό 158/2003 είχε ανατεθεί στην Εκκλησιαστική Κεντρική Υπηρεσία Οικονομικών (ΕΚΥΟ), που είχε συσταθεί με τον ίδιο Κανονισμό, η αρμοδιότητα έκδοσης οικοδομικών αδειών για τις εκκλησιαστικές κατασκευές του άρθρου 47 παρ. 2 του ν.590/1977 και συγκεκριμένα η άσκηση της αρμοδιότητας αυτής επιφυλασσόταν στο Γραφείο Ναοδομίας της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών της ΕΚΥΟ. Η αρμοδιότητα αυτή, μαζί με την αρμοδιότητα διενέργειας ελέγχων στις εν λόγω κατασκευές, προβλέφθηκε και στον μεταγενέστερο και νύν ισχύοντα Κανονισμό 211/2010, σύμφωνα με τον οποίο οι εν λόγω αρμοδιότητες ασκούνται από τη Διεύθυνση (πλέον) Ναοδομίας της ΕΚΥΟ, που απαρτίζεται από επί μέρους τμήματα (τμήμα έκδοσης αδειών, τμήμα ελέγχου κατασκευών κ.λ.π.).

Ωστόσο, αναφορικά με τις ως άνω προβλέψεις, παρατηρείται, ότι η κανονιστική αρμοδιότητα που ανατίθεται με τις διατάξεις του ν. 590/1977 στην Εκκλησία της Ελλάδος και σχετίζεται με ζητήματα περί την διοίκηση, διαχείριση και

εν γένει λειτουργία των ιερών ναών και περί την εκτέλεση εκκλησιαστικών έργων και την ανέγερση ιερών ναών και των κτισμάτων αυτών (άρθρο 36), δεν μπορεί να νοηθεί ότι περιλαμβάνει και την ανάθεση στην Εκκλησία της Ελλάδος να θεσπίσει το πρώτον διοικητικές αρμοδιότητες, όπως της έκδοσης οικοδομικών αδειών και της άσκησης συναφούς ελέγχου, αφαιρώντας μάλιστα αυτές από τις υπηρεσίες και τα όργανα, στα οποία ανήκουν κατά τις γενικές διατάξεις. Η προβλεπόμενη στο Σύνταγμα (άρθρο 43 παρ. 2) δυνατότητα παροχής, με εξουσιοδότηση, της αρμοδιότητας της έκδοσης κανονιστικών πράξεων σε διοικητικά όργανα, εστιάζεται στη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων ή θεμάτων με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό. Ως ειδικότερα θέματα νοούνται εκείνα που αποτελούν, κατά το περιεχόμενό τους και σε σχέση με την ουσιαστική ρύθμιση που περιέχεται στο νομοθετικό κείμενο, μερικότερη περίπτωση ορισμένου θέματος, το οποίο αποτελεί το αντικείμενο της νομοθετικής ρύθμισης (ΣτΕ 63/2012, στην οποία παρατίθεται και άλλη νομολογία).

Από το περιεχόμενο των ως άνω εξουσιοδοτικών διατάξεων του Καταστατικού Χάρτη, προκύπτει ότι δεν παρασχέθηκε ρητά στην Εκκλησία της Ελλάδος η αρμοδιότητα για χορήγηση άδειας δόμησης (όπως προβλεπόταν ρητά για τον καταργηθέντα ΟΔΕΠ), ούτε, πολύ περισσότερο, της αρμοδιότητας ελέγχου των εκκλησιαστικών κτιρίων και κατασκευών και, επομένως, οι εν λόγω αρμοδιότητες δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κανονιστικών πράξεων, αφού δεν αποτελούν ζήτημα (ειδικό, τεχνικό κ.λ.π.) που να μπορεί να ρυθμισθεί κανονιστικά. Η αρμοδιότητα έκδοσης άδειας δόμησης ιερών ναών και ετέρων εκκλησιαστικών κτισμάτων και της διενέργειας ελέγχων αποτελούν κύριες διοικητικές αρμοδιότητες που πρέπει ρητά να προβλέπονται και δεν μπορεί να ενταχθούν στις προαναφερθείσες διατάξεις για την κανονιστική ρύθμιση των ζητημάτων οργάνωσης και εσωτερικής διοίκησης της Εκκλησίας και των περί την ανέγερση ιερών ναών και των κτισμάτων αυτών. Η ανάθεση στην Εκκλησία της Ελλάδος των ως άνω κύριων διοικητικών αρμοδιοτήτων πρέπει να είναι αντικείμενο ρητής και σαφούς διατάξεως. Είναι δε άλλο το ζήτημα του τρόπου εσωτερικής οργάνωσης των υπηρεσιών της Εκκλησίας, για την αποτελεσματική άσκηση των ήδη ρητά, πάντως, απονεμηθεισών αρμοδιοτήτων, αφού η εν λόγω οργάνωση δεν αποκλείεται, ως ζήτημα περί την ανέγερση ναών, να αποτελέσει αντικείμενο

άσκησης κανονιστικής αρμοδιότητας, εντασσόμενο πλέον, κατ' αρχήν, στα θέματα που μπορούν, ανεκτά κατά το Σύνταγμα να ρυθμισθούν κανονιστικά (θέματα ειδικά ή τεχνικά ή λεπτομερειακά κλπ). Πάντοτε, όμως, προϋποτίθεται ότι οι ως άνω κύριες διοικητικές αρμοδιότητες έκδοσης άδειας και άσκησης ελέγχου έχουν ήδη ρητά προβλεφθεί και απονεμηθεί, πράγμα που, όπως προεκτέθηκε, δεν συντρέχει εν προκειμένω.

Ε. Από το σύνολο των όσων αναπτύχθηκαν προηγουμένως συνάγεται ότι, μετά την κατάργηση του ΟΔΕΠ, η αρμοδιότητα έκδοσης της άδειας δόμησης των κτιρίων που αναφέρονται στο άρθρο 47 παρ. 2 του ν.590/1977, καθώς και της άσκησης του συναφούς ελέγχου τήρησης των πολεοδομικών διατάξεων ως προς τα κτίρια αυτά, ανήκει στις κατά τις γενικές διατάξεις αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες και τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα.

ΙV. Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, στο τεθέν ερώτημα αρμόζει η απάντηση ότι *οι αρμοδιότητες έκδοσης οικοδομικής άδειας και άσκησης ελέγχου της τήρησης των πολεοδομικών διατάξεων για τα κτίρια του άρθρου 47 παρ. 2 του ν.590/1977 ανήκουν στις κατά τις γενικές περί αδειών και ελέγχου δόμησης διατάξεις αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες και στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα.*

Ο Εισηγητής

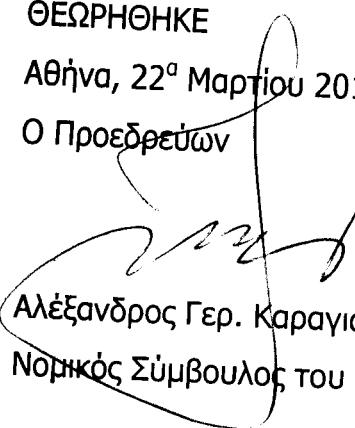
Δημήτριος Γ. Αναστασόπουλος
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 22^α Μαρτίου 2012

Ο Προεδρεύων

Αλέξανδρος Γερ. Καραγιάννης

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους